

3-1-2534

ชุมชนข้างกะเจ้า

สุนันทา สุวรรณโณดม

ศิริวรรณ ศิริขุณ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jdm>

 Part of the [Demography, Population, and Ecology Commons](#)

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Demography by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ชุมชนบางกะเจ้า

สุนันทา สุวรรณโกดม *

ศิริวรรณ ศิริบุญ **

ชุมชนบางกะเจ้าประกอบด้วยตำบลต่างๆ รวม 7 ตำบล จากจำนวนทั้งสิ้น 13 ตำบล ของอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อันได้แก่ ตำบลบางพึ่ง ทรงคนอง บางยอ บางกะเจ้า บางกอบัว บางน้ำผึ้ง และบางกระสอบ เดิมบริเวณนี้ยังไม่ได้แบ่งการปกครองออกเป็นตำบลดังเช่นที่ปรากฏในปัจจุบัน ดังนั้นชุมชนบางกะเจ้าในอดีตจึงผนวกอยู่ในพื้นที่ที่เรียกว่า "เมืองพระประแดง"

จากประวัติความเป็นมาของเมืองพระประแดงในอดีต ซึ่งคณะกรรมการจังหวัดสมุทรปราการได้รวบรวมไว้ในหนังสือ "ประมวลกิจการส่วนจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2501" แสดงว่าเมืองพระประแดงเดิมเป็นเมืองเก่าแก่ที่ขอมได้สร้างขึ้นราวประมาณ 1,000 ปีล่วงมาแล้ว โดยตั้งอยู่ที่ตำบลราษฎร์บูรณะ ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ھاใช้ที่คนสำมัญเรียกกันว่า "ปากลัด" ในปัจจุบันนี้ สมัยนั้นปากแม่น้ำเจ้าพระยายังอยู่แต่เพียงตัวเมืองพระประแดงที่ขอมสร้างเท่านั้น ภายหลังจากแผ่นดินได้งอกไปเท่าที่เรเห็น ณ ตำบลแหลมฟ้าผ่าในปัจจุบัน เมืองพระประแดงจึงเป็นเมืองปากน้ำหรือเมืองหน้าด่านหรือเมืองบาดาล

การที่ขอมขนานนามเมืองหน้าด่านของตนว่า "ประแดง" นั้นก็มีเหตุผล เพราะคำว่าพระประแดงหรือบาแดง แปลว่า คนเดินหาย คนนำข่าวสาร หมายความว่า เมืองพระประแดงเป็นเมืองหน้าด่าน ถ้ามีเหตุการณ์ใดๆ เกิดขึ้นก็เป็นหน้าที่ของเมืองนี้จะต้องนำข่าวสารไปแจ้งให้เมืองหลวงทราบโดยเร็ว เมื่อ พ.ศ. 2310 หลังจากกรุงศรีอยุธยาได้เสียแก่พม่า พระเจ้าตากสินก็ได้สถาปนารุงธนบุรีเป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยา และได้โปรดให้รอกำแพงเมืองพระประแดงเดิมที่ราษฎร์บูรณะขึ้นไปสร้างกำแพงพระราชวังและอื่นๆ เป็นการกระหนัสน ไม่ต้องเสียเวลาเผาอิฐ ประกอบทั้งเมืองนี้ตั้งอยู่ในระยะอันสะดวกแก่การขนย้ายและลำเลียงวัสดุด้วย เมืองพระประแดงเดิมเลยสินทรากตั้งแต่บัดนั้นมา

เมื่อ พ.ศ. 2352 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ไทยกำลังฟื้นตัวจากที่คับขันด้วยงานสงครามกับพม่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงพระราชดำริเห็นความจำเป็นที่จะต้องป้องกันปัจจามิตรอันที่จะล่วงล้ำมาทางทะเลให้มั่นคงยิ่งขึ้น จึงรับสั่งให้กรมพระราชวังบวรมหาสุรสีหนาทลงไปสำรวจพื้นที่ทางปากแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อที่จะสร้างเมืองขึ้นอีกเมืองหนึ่ง กรมพระราชวังบวรฯรับสนองพระบรมราชโองการแล้วก็เสด็จลงมาถึงพื้นที่แถบลัดโพธิ์ระหว่าง

* รองศาสตราจารย์ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** นักวิจัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรุงเทพฯ และสมุทรปราการ เห็นว่าเป็นทำเลยุทธภูมิเหมาะแก่การสร้างเมืองขึ้นไว้ป้องกันข้าศึกอย่างยิ่ง จึงนำความขึ้นกราบบังคมทูล ทรงเห็นชอบด้วยและโปรดให้กรมพระราชวังบวรฯ เป็นแม่กองลงไปสร้างเมืองขึ้น ณ ที่ดินแถบนั้น กรมพระราชวังบวรฯ สร้างป้อมที่ฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยาหนึ่งป้อมให้ชื่อว่า "ป้อมวิทยาคม" ก็พอดีสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ เสร็จสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เสด็จ เถลิงถวัลราชสมบัติต่อมา ครั้นเมื่อต้น พ.ศ. 2357 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระอนุชาธิราชกรมพระราชวังบวรมหาเสนาณรงค์เป็นแม่กองเสด็จลงไปดำเนินการก่อสร้างเมืองที่ค้างต่อไป การสร้างได้สำเร็จเรียบร้อยเมื่อ พ.ศ. 2358 ตั้งพิธีฝังอาคารหลักเมือง เมื่อวันศุกร์ เดือน 7 แรม 10 ค่ำ ปีกุน โปรดพระราชทานนามเมืองว่า "นครเขื่อนขันธ์" และได้โปรดให้ครอบครัวมณฑลพวกเจ้าพระยามหาโยธา (เจ่ง) กับชายฉกรรจ์จำนวน 30 คน ไปตั้งภูมิลำเนาอยู่ ณ เมืองนี้ ทรงตั้งให้สมิงทอมบุตรเจ้าพระยามหาโยธา (เจ่ง) เป็นพระยานครเขื่อนขันธ์เป็นผู้รักษาเมืองกับตั้งกรมการพร้อมทุกแผนก

เมื่อ พ.ศ. 2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริเห็นว่า เมืองพระประแดงเป็นนามเมืองสำคัญ หากควรที่จะปล่อยให้สูญเสียไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองนครเขื่อนขันธ์เป็นเมืองพระประแดง

เมื่อ พ.ศ. 2474 จังหวัดพระประแดงถูกยุบไปขึ้นกับจังหวัดสมุทรปราการ จึงคงสภาพเป็นเพียงอำเภอพระประแดง ครั้นเมื่อ พ.ศ. 2485 จังหวัดสมุทรปราการได้ถูกยุบรวมไปขึ้นกับจังหวัดพระนคร อำเภอพระประแดงจึงต้องไปรวมขึ้นกับจังหวัดพระนครด้วย จนถึง พ.ศ. 2489 กลับยกฐานะจังหวัดสมุทรปราการขึ้นอีก อำเภอพระประแดงจึงกลับมาขึ้นกับจังหวัดสมุทรปราการตามเดิมมาจนถึงบัดนี้ (ยอด กฤษเพชร, 2503)

เมื่อพิจารณาลักษณะทางกายภาพของชุมชนบางกะเจ้า พบว่าพื้นที่ของชุมชนบางกะเจ้าอันได้แก่ ตำบลบางพึ่ง ทรงคอง บางยอ บางกะเจ้า บางกอบัว บางน้ำผึ้ง และบางกระสอบนั้น ถูกโอบล้อมด้วยแม่น้ำเจ้าพระยาเกือบทุกด้าน ยกเว้นบริเวณที่เป็นตำบลบางพึ่งและตำบลทรงคอง เท่านั้นที่พื้นที่อยู่ติดกันกับกรุงเทพมหานคร และตำบลตลาดซึ่งเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอพระประแดง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากลักษณะทางกายภาพของชุมชนแล้ว อาจกล่าวได้ว่าชุมชนบางกะเจ้ามีลักษณะเหมือน "กระเพาะหมู" และด้วยลักษณะเช่นนี้ทำให้ชุมชนบางกะเจ้ามีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์พิเศษเป็นของตนเอง

บันทึกทางด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในชุมชนบางกะเจ้า แสดงว่าเนื่องจากชุมชนบางกะเจ้าเป็นที่ราบลุ่มและถูกโอบล้อมด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา และมีคลองสายต่าง ๆ มากมาย พลเมืองของชุมชนบางกะเจ้าในอดีตจึงประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมงเป็นส่วนใหญ่ ตำบลบางยอและทรงคองเป็นบริเวณที่มีการทำนาได้ผล และข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ก็มีคุณภาพดีมาก ในอดีตข้าวพระประแดงหรือข้าวปากลัดนับเป็นข้าวที่มีคุณภาพดีและขายได้ราคาสูงกว่าท้องที่อื่นๆ เสมอ

นอกจากการทำนาข้าวแล้ว การทำสวนก็นับเป็นอาชีพที่ขึ้นหน้าขึ้นตาและทำรายได้ให้ประชากรในชุมชนบางกะเจ้าได้ไม่ใช่น้อย การทำสวนส่วนใหญ่จะเป็นสวนมะพร้าว มะม่วง ส้มโอ มะนาว กล้วยน้ำว้า กล้วยหอมทอง ส้มเขียวหวาน ส่วนหมาก และผัก สำหรับการสวนมะพร้าวนั้นเป็นการทำทั้งสวนมะพร้าวกินผลและสวนมะพร้าวทำน้ำตาลมะพร้าว อาชีพการทำน้ำตาลมะพร้าวจึงนับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญของประชากรในชุมชนบางกะเจ้าอีกอาชีพหนึ่งในอดีต

สำหรับการทำประมงนั้นมีการจับปลาในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีโพงพางและอวนที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการอยู่ตามคั้งน้ำหลายคั้ง และได้ปลาต่างๆ ปลาแมกๆ นอกจากนี้ก็มีการจับปลาตามท้องนาหรือในลำคลองทั่วไป โดยราษฎรส่วนใหญ่จับปลาเพื่อใช้เป็นอาหารและจำหน่ายตามท้องตลาดบ้าง

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของชุมชนบางกะเจ้ามีลักษณะเป็นพื้นที่ที่ถูกโอบล้อมด้วยแม่น้ำ และมีลำคลองใหญ่ย่อยหลายสาย การคมนาคมติดต่อระหว่างประชากรในเขตชุมชนบางกะเจ้าในอดีตจึงใช้การคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก และมีเรือสัญจรข้ามฟากระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาและหมู่บ้านต่างๆ ในเขตชุมชนบางกะเจ้าหลายหมู่บ้าน การคมนาคมติดต่อทางน้ำภายในชุมชนบางกะเจ้ามีลำคลองเป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ลำคลองสำคัญที่นับได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อการคมนาคมภายในชุมชนในอดีตคือ คลองลัดโพธิ์และคลองลัดหลวง โดยคลองลัดโพธิ์เป็นคลองที่มีความสำคัญทางการคมนาคมและขนส่งมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ขุดในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ ยาวประมาณ 300 เมตรเศษ โดยขุดตรงคอคอดคู้งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านใต้เมืองพระประแดงทะเลสาบทางทิศเหนือด้านกรุงเทพฯ เดิมเป็นคลองที่กว้าง เรือขนาดใหญ่สามารถวิ่งผ่านเข้าไปยังกรุงเทพฯ ได้โดยใช้เวลาเพียง 10 นาทีเศษเท่านั้น แทนที่จะต้องอ้อมคู้งแม่น้ำไปตามลำน้ำเจ้าพระยา ซึ่งอาจต้องเสียเวลาเป็นชั่วโมง คลองนี้แยกจากฝั่งขวาในตำบลบางยอแล้วไหลไปออกแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งขวาอีกในตำบลทรงคนอง กว้าง 8 เมตร ยาว 600 เมตร มีน้ำตลอดปี ตอนปากคลองเป็นแนวคู้งถูกกระแสน้ำกัดเซาะปากคลองลัดโพธิ์เสมอ ในช่วงเวลาไม่ถึง 10 ปี กระแสน้ำกัดเซาะเข้าไปประมาณ 500 เมตร เดิมพื้นที่แนวคู้งนี้มีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร แต่ถูกน้ำกัดเซาะเหลือเพียง 600 เมตร หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ตลอดไป แม่น้ำเจ้าพระยาจะเดินลัดทางเป็นแม่น้ำไป และประกอบกับมีกระแสน้ำไหลเร็วและแรง ซึ่งถ้าถึงฤดูแล้งน้ำเค็มจะไหลบ่าเข้ากรุงเทพฯ และบริเวณใกล้เคียง ทำให้ไร่นาและสวนเสียหาย ประกอบกับเพื่อป้องกันศัตรูใช้เส้นทางนี้ยกกองทัพมาตีกรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปิดท่านบก้นน้ำที่คลองลัดโพธิ์และถมคลองให้แคบลง

สำหรับคลองลัดหลวงซึ่งเป็นคลองที่มีความสำคัญต่อการคมนาคมทางน้ำในชุมชนบางกะเจ้าอีกคลองหนึ่งนั้น ในสมัยก่อนคลองนี้เรียกว่า "คลองลัดเมือง" ขุดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 โดยมีกรมพระราชวังบวรมหาเสนาฯ รัชกาลที่ 1 เป็นแม่กองการขุด เมื่อครั้งสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์เพื่อร่นระยะเวลาการขนส่งและการเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ กับสมุทรปราการ คลองนี้ขุดจากแม่น้ำเจ้าพระยาด้านกรุงเทพฯ ออกแม่น้ำด้านใต้ถัดจากคลองลัดโพธิ์ยาวประมาณ 800 เมตร กว้าง 12 เมตร และลึก 3 เมตร

ชุมชนบางกะเจ้าในปัจจุบันมีเนื้อที่ประมาณ 9,000 ไร่ พื้นที่ชุมชนมีลักษณะคล้ายเกาะกลางแม่น้ำ มีส่วนที่เชื่อมกับแผ่นดินใหญ่เป็นพื้นที่แคบๆ ในเขตตำบลทรงคนอง ซึ่งใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางบกติดต่อกับพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดอื่นๆ ประชากรที่อาศัยในชุมชนบางกะเจ้าเดิมทำอาชีพการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และยังทำการเกษตรสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันบ้าง แต่ก็มีที่ที่ว่าจะมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับกิจกรรมทางการเกษตรอย่างรวดเร็วในระยะหลังๆ

จำนวนประชากรตามสถิติทะเบียนราษฎรของอำเภอพระประแดงเมื่อ พ.ศ. 2531 พบว่ามีประมาณ 30,000 คน แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้วน่าจะมากกว่านี้ เพราะปรากฏว่ามีการตั้งถิ่นฐานอย่างหนาตาของกลุ่มผู้ทำงานซึ่งใช้แรงงานและมีการสร้างที่พักอาศัยที่ไม่เป็นการถาวรปะปนอยู่บ้าง และแม้ว่าชุมชนบางกะเจ้านั้นโดยความรู้สึกนึกคิดทั่วไปแล้วจะเห็นภาพของความเป็นชุมชนเกษตรกรรม แต่ในท้องที่แห่งนี้ก็เป็นที่ตั้งของกิจกรรมทางอุตสาหกรรมหลายประเภทและหลายขนาดด้วยเช่นกัน บทบาทของกิจกรรมหลักในท้องที่นี้ได้คำนวณเป็นตัวเลขนของรายได้ก็น่าเชื่อว่า กิจกรรมด้านการเกษตรจะให้รายได้น้อยกว่าทางอุตสาหกรรม แต่ที่ทราบโดยแน่ชัดก็คือ ความเสียหายจากน้ำท่วม และสภาพแวดล้อมในปัจจุบันได้ส่งผลให้กิจกรรมทางการเกษตรในท้องที่นี้ประสบความยากลำบากที่จะรักษาและพัฒนาให้รุ่งเรืองต่อไปด้วยกำลังเศรษฐกิจของประชากรในท้องที่

ในภาคของรัฐบาลนั้นผังเมืองรวมกรุงเทพฯ และปริมณฑล และผังเมืองรวมจังหวัดสมุทรปราการได้กำหนดให้บริเวณบางกะเจ้าเป็นเขตที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม และมีกฎหมายหลายฉบับควบคุมการพัฒนาเพื่อ

การก่อสร้างอาคารและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่ออนุรักษ์พื้นที่นี้ให้เป็นพื้นที่สีเขียวตามนโยบายระดับชาติ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2520 ให้อนุรักษ์บริเวณบางกะเจ้า นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและพัฒนาสิ่งแวดล้อมบริเวณบางกะเจ้า เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2526 คณะรัฐมนตรียังได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจในการอนุรักษ์พื้นที่บางกะเจ้าด้วย

จากสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปที่ละน้อยของชุมชนบางกะเจ้า ที่เริ่มจากการทำเกษตรกรรมเป็นหลักมาเป็นการทำการเกษตรที่ไม่เป็นล่ำเป็นสัน ขึ้นอยู่กับสภาพของธรรมชาติและสภาพสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลง เพราะอิทธิพลจากความเป็นเมืองของกรุงเทพมหานครและท้องที่ใกล้เคียง ปัจจุบันกำลังคนและกำลังแรงงานในชุมชนมีมากเกินกว่าที่จะดำรงชีพในการเกษตรได้ทั้งหมด ความผันแปรในการใช้ที่ดินจึงเกิดขึ้น มีการพิจารณาใช้ประโยชน์จากที่ดินเป็นแหล่งรายได้เพื่อจุนเจือครอบครัว ประกอบกับขนาดถือครองที่ดินเริ่มเล็กลงตามการเพิ่มขึ้นของขนาดครอบครัว ที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยจึงถูกนำมาใช้ประโยชน์ต่างๆ ซึ่งไม่ใช่กิจกรรมทางการเกษตรมากขึ้น โครงสร้างทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งพบข้อมูลจากการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2532 โดยสังเขปดังนี้

1. ลักษณะทางประชากร

ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษารุ่นนี้ส่วนใหญ่เป็นประชากรเพศชาย และอยู่ในกลุ่มอายุต่างๆ แต่กลุ่มใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป สมาชิกในครัวเรือนของประชากรกลุ่มนี้ให้สัมภาษณ์มีจำนวนใกล้เคียงกับที่พบในชุมชนเมืองทั่วไป กล่าวคือ ส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิก 3-4 คนต่อครัวเรือน และสำหรับการสมรสครั้งแรกนั้นพบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ตอบคำถามสมรสครั้งแรกเมื่อมีอายุในระหว่าง 20-24 ปี

ข้อมูลทางด้านการย้ายถิ่นแสดงให้เห็นว่า ประมาณเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในตำบลที่พักอาศัยอยู่ในปัจจุบัน และร้อยละ 81 เกิดนอกเขตเทศบาล และมีประชากรกลุ่มหนึ่งย้ายมาจากเขตกรุงเทพมหานคร แต่ส่วนใหญ่เป็นผู้ย้ายมาจากเขตชนบท

นอกจากประชากรที่เกิดและอาศัยอยู่ในเขตบางกะเจ้าตลอดมานั้น ก็มีประชากรตัวอย่างร้อยละ 11.4 ที่เข้ามาอยู่ในเขตชุมชนนี้ในระยะ 1-5 ปี และร้อยละ 65.7 เป็นผู้ที่มีบิดามารดาหรือญาติพี่น้องอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ด้วย

เกี่ยวกับเรื่องความคิดที่ย้ายออกไปจากตำบลที่อยู่อาศัยนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าประชากรผู้ให้สัมภาษณ์ถึงร้อยละ 76.4 ไม่คิดหรือต้องการจะย้ายไปอยู่ที่อื่น สำหรับผู้ตอบว่าคิดจะย้ายนั้นก็มิใช่เหตุผลต่างๆ เช่น จะถูกไล่ที่หรือที่อยู่ปัจจุบันเป็นบ้านเช่าหรือที่เช่าเท่านั้น

สำหรับข้อมูลทางด้านภาวะเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัวพบว่า ร้อยละ 39.3 เป็นผู้มิบุตรเกิดรอดประมาณ 1-2 คน และประชากรส่วนใหญ่มีบุตรที่มีชีวิตอยู่ในระหว่าง 1-2 คน ร้อยละ 62.4 มีการวางแผนครอบครัวและนิยมใช้วิธีทำหมันหญิง

2. ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

ประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างนี้ร้อยละ 24.0 มีอาชีพทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 12.0 ประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง และประมาณครึ่งหนึ่งของประชากรกลุ่มนี้ทำงานในฐานะลูกจ้าง ร้อยละ 61.9 ระบุว่าทำงานวันละ 5-8 ชั่วโมง และโดยภาพรวมแล้วส่วนใหญ่จะมีสถานที่ทำงานอยู่ภายในเขตชุมชนบางกะเจ้า ร้อยละ 16.8 ใช้เวลาเดินทางไปทำงานนานถึง 1-2 ชั่วโมง

จากการศึกษาเรื่องราวได้พบว่า ประชากรร้อยละ 23.2 มีรายได้อยู่ในช่วงระหว่าง 2,001-3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 10.8 มีรายได้ระหว่าง 4,001-5,000 บาท และถึงแม้รายได้จะไม่สูงนักแต่ร้อยละ 85.5 ของประชากรกลุ่มนี้ก็ยังไม่คิดที่จะเปลี่ยนอาชีพ ร้อยละ 84.4 เป็นผู้ที่ไม่มีอาชีพรองแต่อย่างใด

ทางด้านเศรษฐกิจของกลุ่มนี้พบว่า กว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มของประชากรตัวอย่างมีอาชีพอยู่ในขณะที่สำรวจ และส่วนใหญ่ก็ทำงานอาชีพในภาคอุตสาหกรรมที่อยู่ในบริเวณชุมชน สำหรับรายได้ที่พบว่าคุณสมบัติของหัวหน้าครัวเรือนมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนค่อนข้างต่ำ

นอกจากคุณสมบัติของหัวหน้าครัวเรือนแล้วยังพบข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนบางประการเช่น พบว่า ครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 16.5 มีสมาชิกในครัวเรือนที่มีงานอาชีพถึง 3 คน เป็นต้น

เกี่ยวกับการออมทรัพย์พบว่า ถึงแม้ครัวเรือนส่วนใหญ่ในชุมชนบางกะเจ้ามีรายได้ในระดับที่สูงกว่าเดือนละ 10,000 บาท แต่การศึกษาเกี่ยวกับการเก็บออมทรัพย์กลับพบว่าประมาณร้อยละ 62 ของครัวเรือนตัวอย่างไม่สามารถเก็บออมทรัพย์ได้ แต่เมื่อศึกษาถึงภาวะหนี้สินก็พบว่าร้อยละ 62 เป็นครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน

ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยในบ้านเดี่ยว นอกนั้นก็เป็นที่เช่าและอื่นๆ และเมื่อให้นักสำรวจประเมินฐานะทางเศรษฐกิจของประชากรตัวอย่างจากสภาพของบ้าน สิ่งของ เครื่องใช้ และองค์ประกอบทางกายภาพอื่นๆ ที่แลเห็นได้ พบว่า ร้อยละ 64.5 มีฐานะปานกลาง รองลงมาคือมีฐานะยากจน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษาพบว่า ประชากรตัวอย่างประมาณร้อยละ 60 สำเร็จการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา ร้อยละ 41.8 เห็นว่าระดับการศึกษาที่บุตรเรียนสำเร็จยังไม่ใช้ระดับที่ตนพอใจ ร้อยละ 98.8 นับถือศาสนาพุทธ ทำบุญและปฏิบัติกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณีพื้นฐานอย่างสม่ำเสมอ และเนื่องจากส่วนใหญ่เกิดและโตในชุมชนนี้ จึงเป็นเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรในชุมชนบางกะเจ้ามีความแน่นแฟ้นและผูกพันต่อกัน

3. การถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์

ในปัจจุบันพื้นที่ในชุมชนบางกะเจ้าได้ถูกพัฒนามาเป็นที่อยู่อาศัยมากขึ้น ซึ่งก็มีในลักษณะแบ่งที่ดินเป็นแปลงให้เช่า หรือการปลูกบ้านให้เช่าเป็นหลังๆ หรือเป็นเรือนแถว อย่างไรก็ตามก็ยังพบว่าร้อยละ 44.2 ของหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่างอาศัยอยู่ในบ้านและที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง

ร้อยละ 43.0 ปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่ในที่ดินขนาดประมาณ 25-50 ตารางวา สำหรับที่ดินแปลงอื่นๆ ในชุมชนนอกจากที่ปลูกบ้านพบว่าร้อยละ 83.7 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างนี้ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงอื่นๆ ในเขตชุมชนบางกะเจ้า

สำหรับผู้ที่ไม่มีที่ดินนั้นส่วนมากคงใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตร แต่เมื่อถามถึงอนาคตของการใช้ที่ดินก็ได้รับข้อมูลว่า บางรายอาจทำการเกษตรต่อไป แต่บางรายก็คิดจะทำประโยชน์อย่างอื่นๆ เช่น แบ่งให้เช่าเป็นที่พักอาศัย

ด้านทัศนคติในการประกอบอาชีพเกษตรซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับอนาคต ในการทำกิจกรรมเกษตรในชุมชนแห่งนี้ก็พบว่า ร้อยละ 41.1 ยังนิยมที่จะเลือกอาชีพเกษตรถ้าให้เลือกอาชีพได้ แต่ร้อยละ 42.4 ก็ยังมีความเห็นว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพไม่ทันสมัย ร้อยละ 50.8 เห็นว่าเป็นอาชีพที่ทำรายได้น้อย แต่ส่วนใหญ่คือร้อยละ 64.2 ไม่เห็นด้วยที่ว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ไม่มีการเจริญ ซึ่งนับเป็นนิมิตหมายที่ดีในเรื่องการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร แต่ร้อยละ 85.4 ก็ยังเห็นว่าเป็นอาชีพที่เหนื่อยยากมาก

4. ทิศนะของประชากรในชุมชนบางกะเจ้าในเรื่องสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ชุมชนบางกะเจ้าประสบปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชุมชน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาทัศนคติของประชากรในชุมชนว่าจะมีปฏิกิริยาต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นบ้างซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่แลเห็นความเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่างในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อาทิเช่น ที่ดินถูกแบ่งเป็นผืนเล็ก ๆ มากขึ้น น้ำท่วมมากขึ้น สิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพและทางด้านสังคมเลวลง

ร้อยละ 49.5 เห็นว่าไม่เป็นการดีที่จะมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งอยู่ในชุมชนหรือบริเวณใกล้เคียง แต่ร้อยละ 35.9 เห็นว่ายังเป็นประโยชน์จากการมีอุตสาหกรรมอยู่ภายในบริเวณชุมชนหรือบริเวณใกล้เคียง เช่น จะได้ทำงานใกล้บ้าน ราคาที่ดินจะสูงขึ้น มีความหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

จากการสัมภาษณ์ปรากฏว่า สำนึกในปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรในชุมชนนี้มีอยู่อย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องภาวะมลพิษ และแลเห็นว่าปัญหานี้อาจเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆที่ยังไม่มีการควบคุม และการปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ต่อคำถามว่า คริวเรือนประสบปัญหามลภาวะจากโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณชุมชนบ้างหรือไม่ พบว่าร้อยละ 55.2 ตอบว่าประสบปัญหานี้ และสำหรับความเห็นเกี่ยวกับการคงไว้ซึ่งความเป็นสีเขียวของชุมชนนี้ต่อไป พบว่าร้อยละ 60.5 เห็นว่าถึงจะเป็นพื้นที่สีเขียวต่อไปก็ไม่มีผลกระทบต่อครอบครัวแต่อย่างใด ร้อยละ 21.9 เห็นว่าครอบครัวจะได้รับผลกระทบเนื่องจากชุมชนจะไม่เจริญ ขายที่ดินได้ราคาไม่สูง และจะหางานทำในเขตชุมชนได้ยาก

กล่าวโดยสรุป ชุมชนบางกะเจ้าเป็นชุมชนเก่าแก่ที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองพระประแดง ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า เดิมเป็นที่อยู่อาศัยของชนเชื้อสายมอญที่มีอาชีพทางการเกษตร และปัจจุบันก็ยังพบลูกหลานของประชากรกลุ่มนี้อาศัยอยู่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษบ้าง

ปัจจุบันชุมชนบางกะเจ้าได้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อประโยชน์ในด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล หลายฝ่ายมีความเห็นต่อสภาพของชุมชนนี้ต่างกัน เช่น บางกลุ่มมีความเห็นว่าชุมชนนี้น่าจะเป็นเสมือนปอดของกรุงเทพมหานคร เพราะยังปรากฏความเขียวชอุ่มของพื้นที่อยู่บ้าง ในขณะที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลหลายส่วนเกิดความแออัดและการพัฒนาไปในแบบฉบับของเมืองมากขึ้น

นักธุรกิจอาจมองไปในเรื่องของเศรษฐกิจที่จะเห็นผลได้ชัดในกรณีของมูลค่าที่ดิน ถ้ามีการยกเลิกประกาศกำหนดเรื่องพื้นที่สีเขียว และมีการพัฒนาชุมชนนี้ในวงจรของธุรกิจที่ดินที่กำลัง เป็นธุรกิจที่ให้ผลกำไรอย่างมากในยุคสมัยนี้

เจ้าของที่ดินแปลงใหญ่ในเขตบางกะเจ้าอาจมองเรื่องความเป็นธรรมในการถือครองที่ดิน ที่ไม่อาจมีการซื้อขายในราคาที่ทัดเทียมกับที่ดินในกรุงเทพมหานครแห่งอื่นๆ อันเนื่องมาจากการประกาศให้เป็นพื้นที่สีเขียว แต่ก็ยังคงมีบ้างที่กลุ่มผู้มีกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงใหญ่เหล่านี้ยังคงพอใจที่จะสงวนรักษาที่ดินของตนไว้ให้นานเท่านานและยินดีที่จะประกอบการเกษตรในที่ดินผืนนี้ต่อไป

ความหลากหลายในแนวคิดและข้อมูลทางสถิติต่างๆจึงถือได้ว่าจะ เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายวางแผนทั้งในระดับชุมชนและระดับนครในการที่จะพิจารณาพัฒนาชุมชนแห่งนี้ให้เหมาะสมกับสภาวะการณต่อไป

ตารางที่ 1 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามเพศ และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

เพศ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ชาย	65.2(73)	67.4(31)	52.8(47)	67.3(103)	65.2(60)	63.0(68)	63.7(382)
หญิง	34.8(39)	32.6(15)	47.2(42)	32.7(50)	34.8(32)	37.0(40)	36.3(218)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(600)

ตารางที่ 2 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามอายุ และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

อายุ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ต่ำกว่า 20 ปี	0.9(1)	-	-	-	-	0.9(1)	0.3(2)
20-24 ปี	3.6(4)	-	6.7(6)	1.3(2)	4.3(4)	5.6(6)	3.7(22)
25-29 ปี	6.3(7)	8.7(4)	9.0(8)	5.9(9)	5.4(5)	5.6(6)	6.5(39)
30-34 ปี	12.5(14)	17.4(8)	11.2(10)	13.1(20)	15.2(14)	18.5(20)	14.3(86)
35-39 ปี	13.4(15)	15.2(7)	15.7(14)	13.1(20)	16.3(15)	14.8(16)	14.5(87)
40-44 ปี	16.1(18)	15.2(7)	15.7(14)	23.5(36)	15.2(14)	9.3(10)	16.5(99)
45-49 ปี	16.1(18)	4.3(2)	13.5(12)	13.7(21)	12.0(11)	12.0(13)	12.8(77)
50 ปีขึ้นไป	31.3(35)	39.1(18)	28.1(25)	29.4(45)	31.5(29)	33.3(36)	31.3(188)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(600)

ตารางที่ 3 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกครัวเรือน และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

สมาชิก ครัวเรือน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
1-2 คน	9.8(11)	6.5(3)	10.1(9)	9.2(14)	6.5(6)	16.7(18)	10.2(61)
3-4 คน	40.2(45)	34.8(16)	38.2(34)	30.7(47)	43.5(40)	39.8(43)	37.5(225)
5-6 คน	35.7(40)	37.0(17)	31.5(28)	38.6(59)	32.6(30)	21.3(23)	32.8(197)
7 คนขึ้นไป	14.3(16)	21.7(10)	20.2(18)	21.6(33)	17.4(16)	22.2(24)	19.5(117)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(600)

ตารางที่ 4 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามอายุแรกสมรส และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

อายุแรก สมรส	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ต่ำกว่า 20 ปี	12.6(13)	11.9(5)	15.2(12)	14.3(19)	18.6(16)	15.7(16)	14.9(81)
20-24 ปี	37.9(39)	40.5(17)	39.2(31)	48.9(65)	33.7(29)	40.2(41)	40.7(222)
25-29 ปี	34.0(35)	35.7(15)	30.4(24)	23.3(31)	33.7(29)	32.4(33)	30.6(167)
30-34 ปี	9.7(10)	9.5(4)	11.4(9)	9.0(12)	8.1(7)	7.8(8)	9.2(50)
35-39 ปี	3.9(4)	2.4(1)	3.8(3)	3.8(5)	2.3(2)	3.9(4)	3.5(19)
40 ปีขึ้นไป	1.9(2)	-	-	0.8(1)	3.5(3)	-	1.1(6)
รวม	100.0(103)	100.0(42)	100.0(79)	100.0(133)	100.0(86)	100.0(102)	100.0(545)

ตารางที่ 5 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามสถานที่เกิดในหรือนอก เขตเทศบาล และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

เกิดใน/นอก เขตเทศบาล	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ในเขตเทศบาล	22.3(25)	13.0(6)	19.1(17)	18.4(28)	19.6(18)	16.8(18)	18.7(112)
นอกเขตเทศบาล	76.8(86)	87.0(40)	80.9(72)	80.9(123)	80.4(74)	83.2(89)	80.9(484)
ต่างประเทศ	0.9(1)	-	-	0.7(1)	-	-	0.3(2)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(152)	100.0(92)	100.0(107)	100.0(598)

ตารางที่ 6 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามเขตที่พักอาศัยในหรือนอก เขตเทศบาลครั้งหลังสุด และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

อยู่ใน/นอก เขตเทศบาล	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
อยู่ที่นี้ตั้งแต่เกิด	28.8(32)	54.3(25)	47.7(42)	49.0(74)	56.5(52)	32.4(35)	43.6(260)
ในเขตเทศบาล	29.7(33)	19.6(9)	23.9(21)	21.9(33)	22.8(21)	24.1(26)	24.0(143)
นอกเขตเทศบาล	41.4(46)	26.1(12)	28.4(25)	29.1(44)	20.7(19)	43.5(47)	32.4(193)
รวม	100.0(111)	100.0(46)	100.0(88)	100.0(151)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(596)

ตารางที่ 7 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนปีที่เข้าศึกษาในตำบลที่ศึกษาในปัจจุบัน

จำนวนปีที่เข้ามาอยู่	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ตั้งแต่เกิด	29.1(32)	55.6(25)	48.3(42)	49.7(74)	57.1(52)	33.7(35)	44.4(260)
ไม่ถึงปี	5.5(6)	2.2(1)	11.5(10)	0.7(1)	1.1(1)	5.8(6)	4.3(25)
1-5 ปี	14.5(16)	2.2(1)	12.6(11)	6.0(9)	7.7(7)	22.1(23)	11.4(67)
6-10 ปี	17.3(19)	15.6(7)	8.0(7)	9.4(14)	5.5(5)	5.8(6)	9.9(58)
11-15 ปี	10.9(12)	15.6(7)	2.3(2)	9.4(14)	8.8(8)	8.7(9)	8.9(52)
16-20 ปี	10.9(12)	2.2(1)	6.9(6)	9.4(14)	5.5(5)	7.7(8)	7.8(46)
21-25 ปี	7.3(8)	-	2.3(2)	3.4(5)	4.4(4)	5.8(6)	4.3(25)
26 ปีขึ้นไป	4.5(5)	6.7(3)	8.0(7)	12.1(18)	9.9(9)	10.6(11)	9.0(53)
รวม	100.0(110)	100.0(45)	100.0(87)	100.0(149)	100.0(91)	100.0(104)	100.0(586)

ตารางที่ 8 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการมีบิดามารดาหรือญาติพี่น้องที่อาศัยในชุมชนบางกะเจ้า และตำบลที่ศึกษาในปัจจุบัน

มีบิดามารดาหรือญาติพี่น้อง	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
มี	44.1(49)	80.4(37)	68.5(61)	66.4(101)	78.3(72)	67.3(72)	65.7(392)
ไม่มี	55.9(62)	19.6(9)	31.5(28)	33.6(51)	21.7(20)	32.7(35)	34.3(205)
รวม	100.0(111)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(152)	100.0(92)	100.0(107)	100.0(597)

ตารางที่ 9 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความคิดที่ต้องการจะย้ายที่อยู่ และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

การย้ายที่อยู่	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
คิด	30.5(32)	22.2(10)	18.2(16)	23.3(34)	22.2(20)	23.5(24)	23.6(136)
ไม่คิด	69.5(73)	77.8(35)	81.8(72)	76.7(112)	77.8(70)	76.5(78)	76.4(440)
รวม	100.0(105)	100.0(45)	100.0(88)	100.0(146)	100.0(90)	100.0(102)	100.0(576)

ตารางที่ 10 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตรเกิดรอด และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

บุตรเกิดรอด	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ไม่มีบุตรเกิดรอด	6.7(7)	11.4(5)	3.7(3)	4.3(6)	9.0(8)	6.7(7)	6.4(36)
1-2 คน	38.1(40)	38.6(17)	47.6(39)	34.1(47)	40.4(36)	40.4(42)	39.3(221)
3-4 คน	35.2(37)	27.3(12)	29.3(24)	35.5(49)	25.8(23)	35.6(37)	32.4(182)
5-6 คน	12.4(13)	4.5(2)	13.4(11)	15.9(22)	12.4(11)	9.6(10)	12.3(69)
7 คนขึ้นไป	7.6(8)	18.2(8)	6.1(5)	10.1(14)	12.4(11)	7.7(8)	9.6(54)
รวม	100.0(105)	100.0(44)	100.0(82)	100.0(138)	100.0(89)	100.0(104)	100.0(562)

ตารางที่ 11 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

บุตรที่มีชีวิต	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกลบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ไม่มีบุตรที่มีชีวิต	6.6(7)	11.4(5)	3.7(3)	4.3(6)	9.1(8)	6.7(7)	6.4(36)
1-2 คน	40.6(43)	40.9(18)	48.8(40)	35.5(49)	40.9(36)	40.4(42)	40.6(228)
3-4 คน	34.9(37)	27.3(12)	30.5(25)	34.1(47)	28.4(25)	37.5(39)	32.9(185)
5-6 คน	10.4(11)	2.3(1)	12.2(10)	18.1(25)	10.2(9)	9.6(10)	11.7(66)
7 คนขึ้นไป	7.5(8)	18.2(8)	4.9(4)	8.0(11)	11.4(10)	5.8(6)	8.4(47)
รวม	100.0(106)	100.0(44)	100.0(82)	100.0(138)	100.0(88)	100.0(104)	100.0(562)

ตารางที่ 12 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามสภาพของการกำลังใช้การวางแผนครอบครัวและตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

การวางแผน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกลบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ครอบครัว							
ใช้	60.0(57)	60.0(21)	70.0(49)	68.3(84)	61.8(47)	52.7(48)	62.4(306)
ไม่ใช้	40.0(38)	40.0(14)	30.0(21)	31.7(39)	38.2(29)	47.3(43)	37.6(184)
รวม	100.0(95)	100.0(35)	100.0(70)	100.0(123)	100.0(76)	100.0(91)	100.0(490)

ตารางที่ 13 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

อาชีพ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ผู้จัดการ/บริหาร/วิชาชีพ							
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	10.5(10)	9.1(4)	13.6(11)	11.7(17)	13.3(11)	3.2(3)	10.3(56)
เสมียนพนักงาน	15.8(15)	9.1(4)	12.3(10)	11.7(17)	25.3(21)	7.4(7)	13.7(74)
ค้าขาย	26.3(25)	4.5(2)	16.0(13)	22.1(32)	8.4(7)	27.7(26)	19.4(105)
เกษตร/ประมง	2.1(2)	27.3(12)	8.6(7)	13.1(19)	21.7(18)	7.4(7)	12.0(65)
คมนาคมขนส่ง	13.7(13)	4.5(2)	7.4(6)	10.3(15)	3.6(3)	2.1(2)	7.6(41)
คนงานโรงงานอุตสาหกรรม/ช่าง	23.2(22)	27.3(12)	28.4(23)	16.6(24)	14.5(12)	39.4(37)	24.0(130)
บริการ/รับจ้างทั่วไป	8.4(8)	18.2(8)	13.6(11)	14.5(21)	13.3(11)	12.8(12)	13.1(71)
รวม	100.0(95)	100.0(44)	100.0(81)	100.0(145)	100.0(83)	100.0(94)	100.0(542)

ตารางที่ 14 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

สถานภาพการทำงาน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ทำงานส่วนตัว	50.0(48)	54.5(24)	34.6(28)	52.1(76)	28.9(24)	48.4(45)	45.1(245)
นายจ้าง	1.0(1)	-	1.2(1)	-	-	3.2(3)	0.9(5)
ลูกจ้าง	49.0(47)	45.5(20)	64.2(52)	46.6(68)	68.7(57)	46.2(43)	52.9(287)
ทำให้อุครอบครัว	-	-	-	1.4(2)	2.4(2)	2.2(2)	1.1(6)
รวม	100.0(96)	100.0(44)	100.0(81)	100.0(146)	100.0(83)	100.0(93)	100.0(543)

ตารางที่ 15 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามเวลาทำงานต่อวัน และตำบลที่ศึกษาในปัจจุบัน

เวลาทำงาน (ชม./วัน)	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
1-4 ชั่วโมง	7.4(7)	15.9(7)	8.6(7)	3.4(5)	12.0(10)	3.2(3)	7.2(39)
5-8 ชั่วโมง	62.1(59)	54.5(24)	69.1(56)	64.4(93)	67.5(56)	50.5(47)	61.9(335)
9-12 ชั่วโมง	13.7(13)	9.1(4)	11.1(9)	17.9(26)	4.8(4)	18.3(17)	13.5(73)
13 ชั่วโมงขึ้นไป	1.1(1)	-	1.2(1)	1.4(2)	2.4(2)	4.3(4)	1.8(10)
ระบุจำนวนไม่ได้	15.8(15)	20.5(9)	9.9(8)	13.1(19)	13.3(11)	23.7(22)	15.5(84)
รวม	100.0(95)	100.0(44)	100.0(81)	100.0(145)	100.0(83)	100.0(93)	100.0(541)

ตารางที่ 16 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามสถานที่ทำงาน และตำบลที่ศึกษาในปัจจุบัน

สถานที่ทำงาน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ในเขตบางกะเจ้า	40.0(36)	48.8(20)	41.3(33)	55.4(77)	48.8(40)	65.5(57)	50.7(263)
จังหวัดสมุทรปราการ	31.1(28)	31.7(13)	16.3(13)	8.6(12)	6.1(5)	14.9(13)	16.2(84)
กทม.	26.7(24)	17.1(7)	40.0(32)	33.8(47)	43.9(36)	18.4(16)	31.2(162)
จังหวัดอื่นๆ	2.2(2)	2.4(1)	2.5(2)	2.2(3)	1.2(1)	1.1(1)	1.9(10)
รวม	100.0(90)	100.0(41)	100.0(80)	100.0(139)	100.0(82)	100.0(87)	100.0(519)

ตารางที่ 17 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามระยะเวลาในการเดินทางไปทำงาน และตำบลที่อาศัยในปัจจุบัน

ระยะเวลาเดินทาง	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง	25.3(23)	7.1(3)	18.7(14)	25.6(33)	31.9(22)	32.9(23)	24.8(118)
ครึ่งชั่วโมง-น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	16.5(15)	23.8(10)	26.7(20)	12.4(16)	21.7(15)	15.7(11)	18.3(87)
1 ชั่วโมง-น้อยกว่า 2 ชั่วโมง	16.5(15)	16.7(7)	13.3(10)	18.6(24)	24.6(17)	10.0(7)	16.8(80)
2 ชั่วโมงขึ้นไป	2.2(2)	9.5(4)	10.7(8)	0.8(1)	5.8(4)	4.3(3)	4.6(22)
ระบุระยะเวลาไม่ได้	16.5(15)	9.5(4)	8.0(6)	17.1(22)	4.3(3)	8.6(6)	11.8(56)
ทำงานที่บ้าน	23.1(21)	33.3(14)	22.7(17)	25.6(33)	11.6(8)	28.6(20)	23.7(113)
รวม	100.0(91)	100.0(42)	100.0(75)	100.0(129)	100.0(69)	100.0(70)	100.0(476)

ตารางที่ 18 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามรายได้ และตำบลที่พิกาศัยในปัจจุบัน

รายได้ต่อเดือน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ต่ำกว่า 1,001 บาท	6.7(6)	19.0(8)	11.3(9)	7.5(11)	11.0(9)	11.6(10)	10.1(53)
1,001-2,000 บาท	16.7(15)	11.9(5)	10.0(8)	17.8(26)	13.4(11)	14.0(12)	14.6(77)
2,001-3,000 บาท	22.2(20)	16.7(7)	20.0(16)	24.7(36)	22.0(18)	29.1(25)	23.2(122)
3,001-4,000 บาท	8.9(8)	9.5(4)	11.3(9)	7.5(11)	11.0(9)	8.1(7)	9.1(48)
4,001-5,000 บาท	13.3(12)	14.3(6)	12.5(10)	8.9(13)	6.1(5)	12.8(11)	10.8(57)
5,001-6,000 บาท	8.9(8)	4.8(2)	11.3(9)	7.5(11)	11.0(9)	7.0(6)	8.6(45)
6,001-7,000 บาท	4.4(4)	4.8(2)	3.8(3)	1.4(2)	4.9(4)	1.2(1)	3.0(16)
7,001-8,000 บาท	4.4(4)	-	5.0(4)	7.5(11)	4.9(4)	8.1(7)	5.7(30)
8,001-9,000 บาท	3.3(3)	2.4(1)	6.3(5)	3.4(5)	6.1(5)	1.2(1)	3.8(20)
9,001-10,000 บาท	2.2(2)	-	-	2.1(3)	1.2(1)	-	1.1(6)
10,001 บาทขึ้นไป	5.6(5)	4.8(2)	5.0(4)	6.8(10)	6.1(5)	3.5(3)	5.5(29)
ระบุจำนวนไม่ได้	3.3(3)	11.9(5)	3.8(3)	4.8(7)	2.4(2)	3.5(3)	4.4(23)
รวม	100.0(90)	100.0(42)	100.0(80)	100.0(146)	100.0(82)	100.0(86)	100.0(526)

ตารางที่ 19 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความคิดที่จะเปลี่ยนอาชีพ และตำบลที่พิกาศัยในปัจจุบัน

ความคิด	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
คิด	16.7(16)	17.1(7)	10.1(8)	12.9(18)	13.6(11)	18.4(16)	14.5(76)
ไม่คิด	83.3(80)	82.9(34)	89.9(71)	87.1(121)	86.4(70)	81.6(71)	85.5(447)
รวม	100.0(96)	100.0(41)	100.0(79)	100.0(139)	100.0(81)	100.0(87)	100.0(523)

ตารางที่ 20 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความต้องการการฝึกอบรม และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ความต้องการ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ต้องการ	9.4(3)	15.4(2)	17.4(4)	13.0(6)	11.1(3)	21.4(6)	14.2(24)
ไม่ต้องการ	90.6(29)	84.6(11)	82.6(19)	87.0(40)	88.9(24)	78.6(22)	85.8(145)
รวม	100.0(32)	100.0(13)	100.0(23)	100.0(46)	100.0(27)	100.0(28)	100.0(169)

ตารางที่ 21 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการทำงานอาชีพของคู่สมรส และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

การทำงานอาชีพของคู่สมรส	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ทำ	58.3(56)	67.6(25)	73.9(51)	54.5(67)	70.1(54)	58.7(54)	62.1(307)
ไม่ทำ	40.6(39)	29.7(11)	24.6(17)	43.1(53)	27.3(21)	37.0(34)	35.4(175)
คู่สมรสอาศัยอยู่ที่อื่น	1.0(1)	2.7(1)	1.4(1)	2.4(3)	2.6(2)	4.3(4)	2.4(12)
รวม	100.0(96)	100.0(37)	100.0(69)	100.0(123)	100.0(77)	100.0(92)	100.0(494)

ตารางที่ 22 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานอาชีพ และตำบลที่ภูมิลำเนาอาศัยในปัจจุบัน

จำนวนคนทำงานอาชีพ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ไม่มีคนทำงานอาชีพเลย	-	2.2(1)	-	-	-	3.7(4)	0.8(5)
1 คน	25.0(28)	19.6(9)	21.3(19)	22.9(35)	27.2(25)	23.1(25)	23.5(141)
2 คน	44.6(50)	41.3(19)	39.3(35)	34.0(52)	38.0(35)	42.6(46)	39.5(237)
3 คน	17.0(19)	4.3(2)	21.3(19)	20.9(32)	15.2(14)	12.0(13)	16.5(99)
4 คน	6.3(7)	17.4(8)	10.1(9)	11.1(17)	6.5(6)	10.2(11)	9.7(58)
5 คน	3.6(4)	6.5(3)	3.4(3)	3.3(5)	7.6(7)	4.6(5)	4.5(27)
6 คนขึ้นไป	3.6(4)	8.7(4)	4.5(4)	7.8(12)	5.4(5)	3.7(4)	5.5(33)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(600)

ตารางที่ 23 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการเก็บออมทรัพย์ และตำบลที่ภูมิลำเนาอาศัยในปัจจุบัน

การเก็บออมทรัพย์	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ได้	43.6(48)	26.1(12)	39.8(35)	38.7(58)	40.2(37)	35.2(38)	38.4(228)
ไม่ได้	56.4(62)	73.9(34)	60.2(53)	61.3(92)	59.8(55)	64.8(70)	61.6(366)
รวม	100.0(110)	100.0(46)	100.0(88)	100.0(150)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(594)

ตารางที่ 24 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการมีหนี้สิน และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

หนี้สิน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
มี	37.5(42)	41.3(19)	40.9(36)	30.3(46)	45.7(42)	39.3(42)	38.0(227)
ไม่มี	62.5(70)	58.7(27)	59.1(52)	69.7(106)	54.3(50)	60.7(65)	62.0(370)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(88)	100.0(152)	100.0(92)	100.0(107)	100.0(597)

ตารางที่ 25 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจที่ประเมินโดยพนักงานสำรวจ และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ฐานะ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ร่ำรวย	17.9(20)	6.5(3)	10.1(9)	16.3(25)	21.7(20)	11.1(12)	14.8(89)
ปานกลาง	61.6(69)	76.1(35)	67.4(60)	62.1(95)	64.1(59)	63.9(69)	64.5(387)
ยากจน	20.5(23)	15.2(7)	16.9(15)	11.8(18)	10.9(10)	18.5(20)	15.5(93)
ไม่ทราบ	-	2.2(1)	5.6(5)	9.8(15)	3.3(3)	6.5(7)	5.2(31)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(600)

ตารางที่ 26 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

การศึกษา	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ไม่จบประถมศึกษา	9.9(11)	23.9(11)	12.4(11)	12.4(19)	11.1(10)	13.0(14)	12.7(76)
จบประถมศึกษา	57.7(64)	52.2(24)	65.2(58)	58.2(89)	58.9(53)	64.8(70)	60.0(358)
จบมัธยมศึกษา	21.6(24)	15.2(7)	12.4(11)	17.6(27)	10.0(9)	16.7(18)	16.1(96)
จบอาชีวศึกษา/อนุปริญญา	5.4(6)	8.7(4)	7.9(7)	7.8(12)	15.6(14)	3.7(4)	7.9(47)
จบปริญญา	5.4(6)	-	2.2(2)	3.9(6)	4.4(4)	1.9(2)	3.4(20)
รวม	100.0(111)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(90)	100.0(108)	100.0(597)

ตารางที่ 27 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความสำเร็จด้านการศึกษาของบุตร และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ความสำเร็จ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
สมความตั้งใจ	31.6(12)	17.6(3)	30.6(11)	28.8(19)	26.5(9)	24.4(10)	27.6(64)
บางคนสำเร็จตามความตั้งใจ	13.1(5)	23.5(4)	11.1(4)	12.1(8)	20.6(7)	12.2(5)	14.2(33)
ไม่สมความตั้งใจ	39.5(15)	41.2(7)	47.2(17)	36.4(24)	44.1(15)	46.3(19)	41.8(97)
ไม่คาดหวังไว้	15.8(6)	11.8(2)	11.1(4)	22.7(15)	8.8(3)	14.6(6)	15.5(36)
อื่นๆ	-	5.9(1)	-	-	-	2.5(1)	0.9(2)
รวม	100.0(38)	100.0(17)	100.0(36)	100.0(66)	100.0(34)	100.0(41)	100.0(232)

ตารางที่ 28 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการนับถือศาสนา และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ศาสนา	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
พุทธ	97.3(108)	100.0(46)	98.9(88)	98.0(150)	100.0(92)	100.0(107)	98.8(591)
อิสลาม	0.9(1)	-	1.1(1)	1.3(2)	-	-	0.7(4)
คริสต์	1.8(2)	-	-	-	-	-	0.3(2)
ฮินดู	-	-	-	0.7(1)	-	-	0.2(1)
รวม	100.0(111)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(92)	100.0(107)	100.0(598)

ตารางที่ 29 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความบ่อยครั้งของการไปทำบุญที่วัด โบสถ์ หรือมัสยิด และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ไปทำบุญ	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ไม่เคยไป	5.4(6)	4.3(2)	12.4(11)	3.9(6)	4.4(4)	7.6(8)	6.2(37)
เดือนละ 1 ครั้ง	2.7(3)	2.2(1)	3.4(3)	3.3(5)	4.4(4)	2.9(3)	3.2(19)
เดือนละ 2 ครั้ง	7.2(8)	4.3(2)	1.1(1)	5.9(9)	4.4(4)	5.7(6)	5.0(30)
เดือนละ 3 ครั้ง	4.5(5)	2.2(1)	2.2(2)	3.3(5)	3.3(3)	1.9(2)	3.0(18)
เดือนละ 4 ครั้ง	11.7(13)	13.0(6)	12.4(11)	12.4(19)	27.5(25)	14.3(15)	15.0(89)
เดือนละมากกว่า 4 ครั้ง	4.5(5)	-	2.2(2)	3.9(6)	3.3(3)	2.9(3)	3.2(19)
เป็นครั้งคราว	64.0(71)	73.9(34)	66.3(59)	67.3(103)	52.7(48)	64.8(68)	64.4(383)
รวม	100.0(111)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(91)	100.0(105)	100.0(595)

ตารางที่ 30 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามลักษณะกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินที่อาศัยกับครอบครัวในปัจจุบัน และตำบล
ที่พักอาศัยในปัจจุบัน

กรรมสิทธิ์บ้านและที่ดิน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอกบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ของตนหรือคู่สมรส	29.5(33)	58.7(27)	44.9(40)	42.5(65)	63.0(58)	38.9(42)	44.2(265)
มีกรรมสิทธิ์เฉพาะบ้าน	18.8(21)	17.4(8)	20.2(18)	22.9(35)	14.1(13)	19.4(21)	19.3(116)
เป็นบ้านเช่า	33.0(37)	4.3(2)	3.4(3)	5.9(9)	3.3(3)	24.1(26)	13.3(80)
เป็นบ้านและที่ดินของคนอื่น	6.3(7)	13.0(6)	13.5(12)	10.5(16)	7.6(7)	6.5(7)	9.2(55)
เช่าที่ดินปลูกบ้าน	10.7(12)	6.5(3)	15.7(14)	18.3(28)	12.0(11)	11.1(12)	13.3(80)
เป็นบ้านเช่า-ซื้อ	1.8(2)	-	2.2(2)	-	-	-	0.7(4)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(600)

ตารางที่ 31 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามขนาดที่ดินที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ขนาดที่ดิน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอกบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
น้อยกว่า 25 ตารางวา	34.4(31)	4.5(2)	14.9(13)	24.2(36)	17.0(15)	25.0(24)	21.8(121)
25-50 ตารางวา	42.2(38)	54.5(24)	58.6(51)	43.0(64)	33.0(29)	33.3(32)	43.0(238)
51-100 ตารางวา	15.6(14)	13.6(6)	17.2(15)	16.1(24)	21.6(19)	21.9(21)	17.9(99)
101-200 ตารางวา	4.4(4)	6.8(3)	3.4(3)	6.7(10)	11.4(10)	8.3(8)	6.9(38)
201-300 ตารางวา	-	2.3(1)	1.1(1)	1.3(2)	1.1(1)	2.1(2)	1.3(7)
301-400 ตารางวา	1.1(1)	-	1.1(1)	2.0(3)	4.5(4)	1.0(1)	1.8(10)
มากกว่า 1 ไร่	2.2(2)	18.2(8)	3.4(3)	6.7(10)	11.4(10)	8.3(8)	7.4(41)
รวม	100.0(90)	100.0(44)	100.0(87)	100.0(149)	100.0(88)	100.0(96)	100.0(554)

ตารางที่ 32 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

จำนวนกรรมสิทธิ์ที่ดิน	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
ไม่มีกรรมสิทธิ์ที่ดิน	93.8(105)	89.1(41)	86.4(76)	78.3(119)	66.3(59)	90.7(97)	83.7(497)
น้อยกว่า 50 ตารางวา	0.9(1)	2.2(1)	-	0.7(1)	1.1(1)	1.9(2)	1.0(61)
50-100 ตารางวา	-	2.2(1)	1.1(1)	4.6(7)	3.4(3)	1.9(2)	2.4(14)
101-200 ตารางวา	0.9(1)	-	2.3(2)	2.0(3)	-	0.9(1)	1.2(7)
201-300 ตารางวา	-	-	-	1.3(2)	2.2(2)	0.9(1)	0.8(5)
301-400 ตารางวา	0.9(1)	-	1.1(1)	-	2.2(2)	-	0.7(4)
มากกว่า 1 ไร่ - 5 ไร่	0.9(1)	4.3(2)	8.0(7)	7.2(11)	20.2(18)	2.8(3)	7.1(42)
มากกว่า 5 ไร่ขึ้นไป	2.7(3)	2.2(1)	1.1(1)	5.9(9)	4.5(4)	0.9(1)	3.2(19)
รวม	100.0(112)	100.0(46)	100.0(88)	100.0(152)	100.0(89)	100.0(107)	100.0(594)

ตารางที่ 33 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

อาชีพที่เลือก	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
เกษตรกรรม	34.0(33)	40.9(18)	28.9(22)	42.4(59)	45.3(39)	52.0(52)	41.1(223)
อุตสาหกรรม	30.9(30)	29.5(13)	34.2(26)	23.7(33)	20.9(18)	16.0(16)	25.1(136)
บริการ	35.1(34)	29.5(13)	36.8(28)	33.8(47)	33.7(29)	32.0(32)	33.8(183)
รวม	100.0(97)	100.0(44)	100.0(76)	100.0(139)	100.0(86)	100.0(100)	100.0(542)

ตารางที่ 34 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความรู้สึกรู้สึกต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และตำบลที่พักอาศัยในปัจจุบัน

	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
อาชีพที่ไม่นับถนึ่ง							
ใช่	41.7(45)	37.8(17)	43.2(38)	36.0(54)	57.6(53)	40.6(43)	42.4(250)
ไม่ใช่	58.3(63)	62.2(28)	56.8(50)	64.0(96)	42.4(39)	59.4(63)	57.6(339)
รวม	100.0(108)	100.0(45)	100.0(88)	100.0(150)	100.0(92)	100.0(106)	100.0(589)
อาชีพที่นับถนึ่ง							
ใช่	46.8(51)	56.5(26)	47.1(41)	30.5(46)	57.6(53)	46.3(50)	45.0(267)
ไม่ใช่	53.2(58)	43.5(20)	52.9(46)	69.5(105)	42.4(39)	53.7(58)	55.0(326)
รวม	100.0(109)	100.0(46)	100.0(87)	100.0(151)	100.0(92)	100.0(108)	100.0(593)
อาชีพที่ทำรายได้น้อย							
ใช่	45.5(49)	65.1(28)	46.4(39)	45.6(68)	63.0(58)	50.5(52)	50.8(294)
ไม่ใช่	54.6(59)	34.9(15)	53.6(45)	54.4(81)	37.0(34)	49.5(51)	49.2(285)
รวม	100.0(108)	100.0(43)	100.0(84)	100.0(149)	100.0(92)	100.0(103)	100.0(579)
อาชีพที่นับมีเกียรติ							
ใช่	40.4(44)	47.8(22)	39.3(33)	25.7(39)	32.6(30)	40.6(43)	35.8(211)
ไม่ใช่	59.6(65)	52.2(24)	60.7(51)	74.3(113)	67.4(62)	59.4(63)	64.2(378)
รวม	100.0(109)	100.0(46)	100.0(84)	100.0(152)	100.0(92)	100.0(106)	100.0(589)
อาชีพที่นับมีทางเลือก							
ใช่	43.1(47)	58.7(27)	57.0(49)	53.6(81)	46.2(42)	50.4(54)	50.8(300)
ไม่ใช่	56.9(62)	41.3(19)	43.0(37)	46.4(70)	53.8(49)	49.5(53)	49.2(290)
รวม	100.0(109)	100.0(46)	100.0(86)	100.0(151)	100.0(91)	100.0(107)	100.0(590)

ตารางที่ 34 (ต่อ)

	ตำบล						รวม
	ทรงคนอง	บางกระสอบ	บางน้ำผึ้ง	บางกอบัว	บางกะเจ้า	บางยอ	
อาชีพที่มีความเหนื่อยยากมาก							
ใช่	81.7(89)	89.1(41)	87.5(77)	86.3(132)	83.5(76)	86.1(93)	85.4(508)
ไม่ใช่	18.3(20)	10.9(5)	12.5(11)	13.7(21)	16.5(15)	13.9(15)	14.6(87)
รวม	100.0(109)	100.0(46)	100.0(88)	100.0(153)	100.0(91)	100.0(108)	100.0(595)
อาชีพอิสระ							
ใช่	99.1(108)	100.0(46)	98.9(88)	97.4(149)	100.0(91)	99.1(106)	98.8(588)
ไม่ใช่	0.9(1)	-	1.1(1)	2.9(4)	-	0.9(1)	1.2(7)
รวม	100.0(109)	100.0(46)	100.0(89)	100.0(153)	100.0(91)	100.0(107)	100.0(595)